

Papur y Bwrdd i'w nodi



Cofnodon Cyfarfod o'r Bwrdd, 11 Hydref 2019

Yn bresennol:		Yn gweinyddu:
Shan Morgan Ellen Donovan Ann Keane Jeff Farrar Gareth Lynn Andrew Goodall Tracey Burke Andrew Slade Des Clifford Peter Kennedy Natalie Pearson Gawain Evans Robin Bradfield Charlotte Cosserat Andrew Jeffreys Helen Lentle		Ysgrifenyddiaeth: Chloe Hendry
Ymddiheuriadau: David Richards		

1. Croesawu

Croesawodd yr Ysgrifennydd Parhaol bob un i'r cyfarfod, gan gynnwys Charlotte (aelod o'r Bwrdd Cysgodol) i'w thrydydd cyfarfod a Robin Bradfield o TUS. Nododd yr Ysgrifennydd Parhaol ymddiheuriadau Andrew Slade ar gyfer hanner cyntaf y cyfarfod.

2. Cyflawni blaenoriaethau'r Prif Weinidog – darparu her ychwanegol

2.1 Rhoddodd yr Ysgrifennydd Parhaol adborth o'i thrafodaethau a'i chyfarfodydd diweddar gyda'r Prif Weinidog. Roedd hyn yn cynnwys y cyfarfod â'r Cyfarwyddwyr Anweithredol i drafod blaenoriaethau'r Prif Weinidog a'r cyfleoedd ar gyfer ychwanegu gwerth pellach i'r Sesiynau Her presennol. Pwysleisiodd yr Ysgrifennydd Parhaol fod y cyfarfodydd yn rhai cadarnhaol ac eglurodd fod y Prif Weinidog wedi trafod y dylai'r Cyfarwyddwyr Anweithredol ddwyn Llywodraeth Cymru i gyfrif, gan sicrhau bod heriau allanol yn cael eu cyflwyno a phenderfyniadau sy'n seiliedig ar dystiolaeth yn cael eu gwneud.

2.2 Yn ystod y trafodaethau hynny, roedd y Prif Weinidog wedi awgrymu y dylai'r Cyfarwyddwyr Anweithredol ddarparu her ychwanegol ar gyfer y chwe maes trawsbynciol o'r Rhaglen Lywodraethu, gan ychwanegu hefyd datgarboneiddio, tlodi a bioamrywiaeth. Roedd y Prif Weinidog hefyd wedi pwysleisio pwysigrwydd partneriaeth gymdeithasol, bioamrywiaeth ac un gwasanaeth cyhoeddus mewn digwyddiadau a chyfarfodydd diweddar, yn ogystal â chyni cyllidol, Brexit a'r newid yn yr hinsawdd.

2.3 Ystyriodd yr Ysgrifennydd Parhaol y chwe maes a oedd eisoes wedi bod yn destun sesiynau her dan arweiniad yr Ysgrifennydd Parhaol a chydabu'r her allanol y byddai'r Cyfarwyddwyr Anweithredol yn ei darparu, a fyddai'n mynd y tu hwnt i'r gwaith trawslywodraethol sy'n cael ei ddatblygu yn y maes hwn.

2.4 Gwnaeth y Cyfarwyddwyr Anweithredol sylw bod y trafodaethau yn ddefnyddiol ac yn adeiladol. At hynny, ystyriasant y cyfle i ddod â materion y dydd manwl neu flaenoriaethau polisi unigol at y Bwrdd, sy'n codi o'r Sesiynau Her.

2.5 Croesawodd aelodau'r Bwrdd y safbwynt newydd y gallai'r Cyfarwyddwyr Anweithredol ei ddarparu a chafwyd trafodaeth ynglŷn â sut y gallai hyn sicrhau mwy o fomentwm ac ynni i flaenoriaethau maniffesto, yn ogystal â chanolbwyntio ar Brexit.

Papur y Bwrdd (19)

- 2.6 Canolbwyntiodd trafodaethau eraill y Bwrdd ar gyfleoedd ar gyfer mecanweithiau adrodd yn ôl (y tu hwnt i gyfarfodydd dwyochrog yr Ysgrifennydd Parhaol gyda'r Prif Weinidog), y posibilrwydd ar gyfer gwahodd y Cynghorwyr Arbennig perthnasol i Sesiynau Her a rhoddwyd ystyriaeth hefyd i gynnal sesiynau a fyddai'n dod at wraidd y mater yn gysylltiedig â risg a lliniaru.
- 2.7 Cydnabuwyd y cysylltiadau â'r gwaith sy'n cael ei wneud ar y system rheoli cynnydd corfforaethol ar gyfer sicrhau mwy o gysondeb wrth ei defnyddio a bod hyn hefyd yn mynd i fod o gymorth i wella'r mecanwaith adborth ar gyfer Gweinidogion. Trafododd y Bwrdd hefyd fod angen sicrhau na fyddai mwy o fiwrocratiaeth yn perthyn i'r broses sesiynau her, yn fwy na'r hyn a fodolai eisoes. Darparodd Andrew Jeffreys ddiweddariad ar y broses gyllidebu bresennol, y gwahanol ffyrdd o weithio yn unol â'r broses honno a'r profiadau a gafwyd drwy weithio'n unol â hi a'r hyn a ddysgwyd.
- 2.8 Cytunodd y Bwrdd i barhau gyda rhaglen beilot o feysydd â blaenoriaeth, fel yr amlinellwyd gan y Prif Weinidog, ac i gynnwys dau Gyfarwyddwr Anweithredol ym mhob Sesiwn Her beilot. Cytunwyd hefyd y byddai adroddiadau at wraidd y mater yn cael eu cynnal gan y Bwrdd o'r cyfarfod nesaf ymlaen, yn ôl y gofyn.
- 3.1 Darparodd Des Clifford grynodedb o bolisi Llywodraeth Cymru ynglŷn â Brexit. Cydnabu Des 'Dyfodol Mwy Disglair' a gyhoeddwyd bythefnos yn ôl, a pharhad y paratodau ar gyfer y posibilrwydd o ymadael â'r UE heb gytundeb ar 31 Hydref. Disgrifiodd Des 43 o offerynnau statudol sy'n cael eu paratoi a'r gwaith a oedd wedi ei wneud i baratoi ar gyfer yr achos yn y Goruchaf Lys.
- 3.2 Rhoddodd Des ddiweddariad ar y datblygiadau gwleidyddol diweddaraf a'r trefniadau ymgysylltu a'r gwaith sy'n parhau gyda Llywodraeth y DU, yn ogystal ag amlinellu'r gyfraith mewn perthynas ag estyniad, fel yr ysgrifennwyd yn y ddeddfwriaeth. Dywedodd Des fod cyfres o faterion tymor byr, tymor canolig a hirdymor yn parhau ar gyfer Llywodraeth Cymru, yn enwedig o ran sicrhau bod rhywbeth yn dod yn lle cyllid yr UE, yr economi a dyfodol y Deyrnas Unedig a datganoli.
- 3.3 Tynnodd Des sylw at gyhoeddi 'Ddiwygio Ein Hundeb', o 10 Hydref. Rhoddodd drosolwg o'r ddogfen, sy'n cynnwys 20 o bwyntiau i ysgogi trafodaeth, ar ôl canlyniadau ymadael â'r UE.
- 3.4 Croesawodd yr Ysgrifennydd Parhaol y sylwadau gan y Bwrdd.

3.5 Trafododd aelodau'r Bwrdd y newidiadau sydd ar fin dod yn sgil y symudiadau cynyddol yng Nghanolfan Cydgysylltu Argyfyngau (Cymru), yr uned ymateb i argyfyngau tymor byr, a'r pwyllgor gweithrediadau newydd, sy'n cael ei rhoi ar waith i fynd i'r afael â 'busnes fel arfer' newydd ar ôl ymadael â'r UE. Ystyriodd yr aelodau ymwybyddiaeth y Gweinidogion o'r cyfyngiadau ar adnoddau a'r pwysau sydd yn y sefydliad, gyda phob rhan o'r sefydliad yn cael ei heffeithio, yn uniongyrchol neu'n anuniongyrchol, gan Brexit.

3.6 Rhoddodd Andrew Jeffreys drosolwg o sefyllfa Llywodraeth Cymru o ran cyllid mewn perthynas â Brexit.

3.7 Ymunodd Andrew Slade â'r Bwrdd a rhoddodd ddiweddariad o gyfarfod diweddar y Penaethiaid Adrannau.

4. Adroddiad Cyllid

4.1 Rhoddodd Gawain Evans drosolwg o'r cyllid sydd wedi'i gynnwys yn yr adroddiad, a darparodd adborth hefyd o gyfarfod a gafodd yn ddiweddar â'r Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd, lle'r oedd y Gweinidog wedi gofyn am arwyddion o gostau ychwanegol 'Brexit heb Gytundeb'. Eglurodd Gawain fod darn o waith ehangach ar gyfer sicrhau nad oes unrhyw beth yn cael ei gyfrif ddwywaith a phwysleisiodd unwaith yn rhagor fod y Gweinidog wedi gofyn i grwpiau barhau i fantoli'r cyfrifon.

4.2 At hynny, cydnabu Gawain yr ymdrech mae'r timau wedi ei wneud i sicrhau canlyniadau drwy fod ar frig y tabl cynghrair o bob adran arall o'r Llywodraeth.

4.3 Trafododd y Bwrdd ddiben cynnwys yr adroddiad cyllid fel eitem sefydlog ar yr agenda, a herio ble a sut y gallent ddarparu mwy o werth yn eu rôl fel aelodau'r Bwrdd.

4.4 Croesawodd y Bwrdd arbenigedd ar yr eitemau penodol y dylai aelodau eu hystyried wrth graffu ar yr adroddiad cyllid a nodi y gallai Brexit arwain at ganlyniadau niweidiol.

CAM GWEITHREDU 1: Gawain i lunio rhestr wirio o'r mathau o gwestiynau treiddgar y gallai'r Bwrdd eu hystyried wrth adolygu'r adroddiad cyllid.

4.5 Cafwyd trafodaethau pellach ynghylch dulliau eraill o graffu ar yr adroddiad cyllid, a chafodd rôl yr Is-bwyllgor Cyllid a fforymau eraill, fel prosesau craffu Gweinidogol, eu hamlinellu i'r aelodau gan Gawain.

4.6 Cytunodd y Bwrdd y dylai Gawain dynnu sylw aelodau'r Bwrdd at unrhyw rannau o'r adroddiad cyllid a oedd yn peri pryder.

CAM GWEITHREDU 2: GE ac AJ i roi dalen o bapur A4 yn amlinellu'r holl brosesau craffu ar gyllid a llymder y rheolaethau.

5. Eitemau'r Ysgrifennydd Parhaol a Diweddariadau'r Is-bwyllgor

5.1 Myfyriodd yr Ysgrifennydd Parhaol ar gyfarfod y Pwyllgor Cyfrifon Cyhoeddus yn ddiweddar ynglŷn â chyfrifon cyhoeddus blynyddol Llywodraeth Cymru ac eglurodd beth y gallai'r sesiynau ddiwedd mis Hydref a dechrau mis Tachwedd yn canolbwyntio arnynt. Diolchodd yr Ysgrifennydd Parhaol i Gawain Evans a'i dîm am eu help i baratoi ac adolygu'r cyfrifon a oedd wedi cael eu gwneud ers y flwyddyn flaenorol.

5.2 Rhoddodd Ann Keane ddiweddariad ar waith diweddar y Pwyllgor Archwilio a Risg ac amlinellodd y byddai Cylch Gorchwyl newydd yn cael ei gyflwyno yn y cyfarfod nesaf, sy'n digwydd yn ystod yr wythnos sy'n dechrau 14 Hydref.

5.3 Darparodd Jeff Farrar drosolwg o'r gwaith y bu'r pwyllgor tâl cydnabyddiaeth yn canolbwyntio arno; yn arbennig mewn perthynas â chynllunio at olyniaeth, yn unol â'r pwysau presennol ar adnoddau.

5.4 Cydnabu'r Ysgrifennydd Parhaol ymddiheuriadau David Richards.

6 Unrhyw Fater Arall

6.1 Cyn agor y cyfle i drafod 'Unrhyw Fater Arall' i'r Bwrdd, diolchodd yr Ysgrifennydd Parhaol i Jeff Farrar am y gwaith y mae ef wedi ei wneud ar y Dangosyddion Perfformiad Allweddol ar gyfer Llywodraeth Cymru. Nododd fod Gwasanaethau Gwybodaeth a Dadansoddi yn gweithio arnynt ar hyn o bryd, er mwyn sicrhau dull mwy cadarn o edrych ar gynnydd yn Llywodraeth Cymru, heb fod yn feichus.

6.2 Cafwyd trafodaeth fer ynglŷn â'r camau gweithredu heb eu cymryd o'r cyfarfod blaenorol, yn arbennig yr adolygiad sylfaenol a datgelwyd bod y camau ar y gweill.

6.3 Darparodd Peter Kennedy drosolwg byr o'r wybodaeth ar y dangosfwrdd yn y papurau i'w nodi, a chytunodd yr aelodau fod angen cynaliadwyedd yn y sefydliad ar gyfer y tymor hir.

Papur y Bwrdd (19)

6.4 Diolchodd yr Ysgrifennydd Parhaol i Helen Lentle am ymuno â'r Bwrdd fel Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cyfreithiol a chloi'r cyfarfod gyda chrynodeb o'r camau gweithredu a gymerwyd.

Camau yn codi yn y cyfarfod o'r Bwrdd

CAM GWEITHREDU	SWYDDOG ARWEINIOL	SEFYLLFA DDIWEDDARAF
CAM GWEITHREDU 1: GE i lunio rhestr wirio o'r math o gwestiynau y dylai aelodau'r Bwrdd eu cadw mewn cof wrth adolygu'r adroddiad cyllid, er mwyn sicrhau gwerth am arian.	Gawain Evans	Parhaus
ACTION 2: GE ac AJ i ddarparu dalen o bapur A4 i'r Bwrdd sy'n amlinellu'r broses graffu ar gyllid a llymder y rheolaethau.	Gawain Evans ac Andrew Jeffreys	Parhaus

Camau gweithredu yn cael eu dwyn ymlaen o 13 Medi 2019

CAM GWEITHREDU	SWYDDOG ARWEINIOL	SEFYLLFA DDIWEDDARAF
CAM GWEITHREDU 1: Ystadegau i gael eu cylchredeg ar allu a chapasiti staff cyfrwng Cymraeg yn y sefydliad a diweddariadau ar gynnydd i gael eu hadrodd yn flynyddol.	Ysgrifenyddiaeth	Wedi'i gwblhau
CAM GWEITHREDU 2: Cynllun gweithredu Llywodraeth Cymru i gael ei gylchredeg ymhlith aelodau'r Bwrdd.	Ysgrifenyddiaeth	Wedi'i gwblhau
CAM GWEITHREDU 3: Cynnwys eitem barhaol ar agenda'r Bwrdd ar gyfer y cyfarfod nesaf ar yr adroddiad cyllid cyfnod 5	Ysgrifenyddiaeth	Wedi'i gwblhau – ar yr agenda 11/10/19

Papur y Bwrdd (19)

CAM GWEITHREDU 4: Gwahodd Cyfarwyddwyr Anweithredol i'r Gweithdy Adolygiad Sylfaenol a chynnwys y Bwrdd yng ngham trafodaethau'r prosiect.	Natalie Pearson	Parhaus
--	-----------------	---------